

Na podlagi 48. člena statuta Atletske zveze Slovenije (ki ga je sprejela Skupščina AZS 23. 4. 2007) in 6. člena Pravil o delu organov Združenja atletske sodnikov Slovenije (ki ga je sprejel strokovni odbor atletske sodnikov Slovenije 5. 10. 2005) je strokovni odbor atletske sodnikov Slovenije na 23 seji, dne 27.6.2012 sprejel

P R A V I L N I K

O IZOBRAŽEVANJU, USPOSABLJANJU, NAPREDOVANJU IN EVIDENCI ATLETSKIH SODNIKOV SLOVENIJE

1. Splošne določbe

1. člen

Za izobraževanje, usposabljanje in napredovanje vseh atletske sodnikov (v nadaljnjem besedilu: sodniki) skrbijo zbori atletske sodnikov ob strokovni pomoči strokovnega odbora atletske sodnikov Slovenije (v nadaljnjem besedilu: SO ASS).

Programe izobraževanja in usposabljanja, ki so usklajeni z zahtevami in navodili IAAF in EAA ter pogoje za napredovanje sodnikov določa SO ASS. SO ASS sprejema in določa teoretična izpitna vprašanja za posamezne vrste izpitov ter predpiše obrazec za poročilo mentorja o praktičnem izpitu kandidata.

Programi izobraževanja in usposabljanja sodnikov zajemajo Pravila za atletska tekmovanja IAAF, prakso sojenja in Etični kodeks atletske sodnikov Slovenije.

2. člen

Finančna sredstva za izobraževanje in usposabljanje ter napredovanje sodnikov zagotavljajo zbori atletske sodnikov ob pomoči AZS.

3. člen

SO ASS izdaja sodnikom potrdila o opravljenih izpitih in napredovanjih, sodniške izkaznice ter sodniške znake.

S sodniško izkaznico imajo sodniki prost vstop na vsa atletska tekmovanja v Sloveniji.

2. Vrste sodnikov

4. člen

Sodniki se razvrščajo v naslednje nazive:

- a) **sodnik I. ranga** – razpoznavni sodniški znak je zelene barve.
- b) **sodnik II. ranga** – razpoznavni sodniški znak je srebrne barve.
- c) **sodnik III. ranga** – razpoznavni sodniški znak je zlate barve.
- d) **Nacionalna tehnična uradna oseba (NTO)** – razpoznavni znak je napis NTO zlate barve.
- č) **Kontinentalna tehnična uradna oseba (ATO) (naziv, ki ga podeli neposredno IAAF)** – razpoznavni znak je napis ATO zlate barve.

Sodniški znak na zeleni, srebrni in zlati podlagi ima obliko zgoraj zaprte črke U, širok je 6,5 cm in visok 9 cm. Pod zgornjim robom znaka je čez vso širino napis »SODNIK« temno modre barve, na sredini so stilizirane atletske steze opečnato rdeče barve, spodaj pa napis ATLETSKA ZVEZA SLOVENIJE temno modre barve.

Sodnik lahko pridobi naziv **šarterja** in **sodnika za tekmovalno hojo**, če opravi poseben izpit.

3. Pogoji za pridobitev naziva »sodnik I. ranga«

5. člen

Kandidat, ki želi opravljati izpit za sodnika I. ranga mora biti star najmanj 16 let. Prijavo za opravljanje izpita vloži pri zboru atletske sodnikov kraja, kjer želi opravljati izpit.

6. člen

Tečaje v obsegu najmanj 12 ur za pridobitev naziva sodnik I. ranga organizirajo zbori atletske sodnikov ob strokovni pomoči SO ASS.

Predavatelje za izobraževanje kandidatov za pridobitev naziva sodnik I. ranga imenuje SO ASS.

7. člen

Izpit za pridobitev naziva sodnik I. ranga opravlja kandidat pred tričlansko izpitno komisijo, ki jo imenuje SO ASS. Predsednik izpitne komisije se imenuje izmed članov SO ASS, vsaj še en član pa se imenuje izmed predavateljev za izobraževanje atletske sodnikov.

Kandidat za pridobitev naziva sodnik I. ranga opravlja teoretični in praktični izpit.

Na teoretičnem izpitu kandidat rešuje pisna vprašanja iz pravil za atletska tekmovanja. Ko pisne odgovore kandidata ocenijo vsi člani izpitne komisije, predsednik izpitne komisije sporoči kandidatu oceno izpita.

Po uspešno opravljenem teoretičnem izpitu mora kandidat opraviti še praktični izpit s sojenjem na najmanj treh atletskega tekmovanjih pod vodstvom mentorja, ki ga določi zbor atletskega sodnikov, pri katerem je kandidat opravljal teoretični del izpita. Med praktičnim izpitom mentor razporeja kandidata na različne atletske discipline in ga nadzoruje, kako uporablja teoretično znanje v praksi. Pri tem mu daje potrebna navodila. Po končanem praktičnem izpitu mentor svojo oceno kandidata posreduje SO ASS, ta pa z njo seznanjeni zbor atletskega sodnikov, pri katerem je kandidat opravljal praktični izpit.

Vodja izobraževanja oziroma predsednik izpitne komisije, pri kateri je kandidat opravljal izpit za sodnika I. ranga, preda SO ASS prijavo kandidata k izpitu za sodnika, izpitne pole z oceno teoretičnega pisnega izpita ter mentorjevo oceno praktičnega izpita kandidata. Na podlagi dostavljenega gradiva sprejme SO ASS sklep o kandidatu uspešnosti na izpitu za atletskega sodnika.

Kandidatu, ki je uspešno opravil izpit, izda SO ASS potrdilo o pridobitvi naziva sodnik I. ranga, sodniško izkaznico in znak sodnika I. ranga.

4. Pogoji za pridobitev naziva »sodnik II. ranga«

8. člen

Sodnik I. ranga lahko napreduje v naziv sodnika II. ranga, če je kot sodnik I. ranga sodil najmanj štiri leta, redno obiskoval obnovitvene seminarje in opravil najmanj 25 sojenj pri tekih, skokih in metih ter je njegovo napredovanje predlagal zbor atletskega sodnikov, katerega član je.

Sodniku I. ranga, ki je uspešno opravil 40 sojenj, lahko SO ASS omogoči izredno napredovanje v naziv sodnik II. ranga, čeprav še ni sodil 4 leta. Ostali pogoji za napredovanje ostajajo nespremenjeni.

Kandidat za napredovanje v naziv sodnika II. ranga opravlja izpit pred tričlansko komisijo za napredovanja, ki jo imenuje SO ASS. Predsednik izpitne komisije se imenuje izmed članov SO ASS, vsaj še en član pa se imenuje izmed predavateljev za izobraževanje atletskega sodnikov.

Kandidat za napredovanje v naziv sodnika II. ranga opravlja pisni izpit.

Na teoretičnem izpitu kandidat pisno odgovarja na vprašanja iz pravil za atletska tekmovanja. Izpolnjene izpitne vprašalnike ocenijo in oceno podpišejo vsi člani komisije za napredovanje.

Na podlagi pozitivne ocene pisnega izpita, predsednik komisije objavi sklep o napredovanju kandidata v naziv sodnika II. ranga. Pisni sklep o uspehu kandidata podpišejo vsi člani komisije.

Kandidatu, ki je napredoval v naziv sodnika II. ranga izda SO ASS potrdilo o napredovanju in sodniški znak ter napredovanje vpiše v sodniško izkaznico.

5. Pogoji za pridobitev naziva »sodnik III. ranga«

9. člen

Sodnik II. ranga lahko napreduje v naziv sodnik III. ranga, če je kot sodnik II. ranga sodil najmanj 6 let, redno obiskoval obnovitvene seminarje in na tekmovanjih po razpisih AZS opravil najmanj 35 sojenj ter je na teh tekmovanjih večkrat opravljal funkcijo vodje sodnikov disciplin tekov, skokov in metov in če je njegovo napredovanje pisno predlagal zbor atletskih sodnikov, katerega član je.

Sodniku II. ranga, ki je uspešno opravil 60 sojenj, lahko SO ASS omogoči izredno napredovanje v naziv sodnik III. ranga, čeprav še ni sodil 6 let. Ostali pogoji za napredovanje ostajajo nespremenjeni.

Kandidat za sodnika III. ranga opravlja pisni in ustni izpit pred tričlansko komisijo za napredovanja, ki jo imenuje SO ASS izmed svojih članov.

Pri pisnem izpitu odgovarja kandidat na vprašanja iz pravil za atletska tekmovanja. Odgovore ocenijo ter oceno podpišejo vsi člani komisije.

Ko kandidat uspešno opravi pisni izpit, mu člani komisije postavljajo še ustna vprašanja iz pravil za atletska tekmovanja ter prakse sojenja.

Na podlagi pozitivne ocene pisnega in ustnega izpita predsednik komisije sporoči kandidatu sklep komisije o napredovanju v naziv sodnika III. ranga. Pisni sklep o uspehu in napredovanju kandidata podpišejo vsi člani izpitne komisije.

Kandidatu, ki je napredoval v naziv sodnika III. ranga, izda SO ASS potrdilo o napredovanju in sodniški znak, napredovanje pa vpiše v sodniško izkaznico.

6. Nacionalna tehnična uradna oseba

10. člen

SO ASS po pooblastilu IAAF in na podlagi programa izobraževanja, ki ga je potrdil IAAF, organizira izobraževanje in izpite za kandidate za nacionalne tehnične uradne osebe (NTO).

Kriterije za izbor kandidatov za NTO določi SO ASS. Izbor kandidatov opravi SO ASS iz vrst sodnikov ranga III. Za aktivno opravljanje funkcij NTO je potrebno na vsakih 5 let uspešno opraviti ponovno preverjanja znanja.

7. Kontinentalna tehnična uradna oseba

11. člen

NTO z najboljšimi rezultati lahko AZS predlaga za udeležbo na izobraževanju in izpitih, ki jih izvaja IAAF za kontinentalne tehnične uradne osebe (ATO). Izbor kandidatov je v pristojnosti IAAF.

Program izobraževanja in izpitov za ATO izvaja IAAF vsake 4 leta. ATO opravlja, na podlagi imenovanja EA in IAAF, funkcije tehničnega delegata, člana pritožbene komisije in vrhovnega sodnika na tekmovanjih v njihovi pristojnosti.

8. Pogoji za pridobitev naziva »štarter«

12. člen

Sodnik lahko pridobi naziv štarter, če ga predlaga zbor atletskih sodnikov, katerega član je in če opravi teoretični in praktični izpit za pridobitev naziva štarter.

Člane izpitne komisije za pridobitev naziva štarter imenuje SO ASS.

Kandidatu, ki opravi izpit za štarterja, izda SO ASS potrdilo o nazivu štarter in pridobljeni naziv vpiše v sodniško izkaznico.

SO ASS lahko predlaga AZS, da pošlje izbrane kandidate za mednarodne štarterje na izobraževanje, ki ga organizira Evropska atletska zveza.

9. Pogoji za pridobitev naziva »sodnik za tekmovalno hojo«

13. člen

Sodnik lahko pridobi naziv sodnik za tekmovalno hojo, če ga predlaga zbor atletskih sodnikov, katerega član je in če opravi teoretični in praktični izpit za pridobitev naziva sodnik za tekmovalno hojo.

Izpitno komisijo za pridobitev naziva sodnik za tekmovalno hojo imenuje SO ASS.

Kandidatu, ki opravi izpit za sodnika za tekmovalno hojo, izda SO ASS potrdilo o nazivu sodnika za tekmovalno hojo in pridobljeni naziv vpiše v sodniško izkaznico.

SO ASS lahko predlaga AZS, da pošlje izbrane kandidate za sodnike za tekmovalno hojo na izobraževanje, ki ga organizira Evropska atletska zveza.

10. Izobraževanja in predavatelji

14. člen

Tečaje, seminarje in druge oblike izobraževanja organizirajo zbori atletske sodnikov ob strokovni pomoči SO ASS.

Program izobraževanja vsebinsko in izvedbeno določi SO ASS.

Vsak sodnik se mora najmanj na vsakih pet let udeležiti obveznega strokovnega teoretičnega in praktičnega usposabljanja o novostih v pravilih za atletska tekmovalna.

Zbor atletske sodnikov mora poslati SO ASS pisno poročilo o obveznem usposabljanju sodnikov in priložiti program usposabljanja z imeni predavateljev ter seznam sodnikov, ki so se udeležili usposabljanja.

Udeležba na obveznem usposabljanju je pogoj za napredovanje v višji naziv.

Za predavatelja je lahko imenovan ATO, NTO ali sodnik III. ranga, za katerega SO ASS meni, da ima ustrezno strokovno znanje iz pravil za atletska tekmovalna, sodniške izkušnje in primerne osebne lastnosti. Vsako leto se mora udeležiti izobraževanja in izpopolnjevanja v organizaciji SO ASS (predavanja, delavnice, testi ...). Uspešno sodelovanje pri teh oblikah izobraževanja je pogoj za pridobitev licence predavatelja za prihodnjo tekmovalno sezono.

11. Izpitne komisije

15. člen

Izpitne komisije za pridobitev naziva sodnik I. ranga, štarter in sodnik za tekmovalno hojo ter izpitne komisije za napredovanje v naziv sodnik II. ranga in sodnik III. ranga imenuje SO ASS.

Stroške izpitnih komisij plača AZS.

12. Glavni sodniki

16. člen

Glavni sodniki (eden ali več) so uradne osebe, ki na tekmovanju zagotavljajo zaščito pravic atletov z upoštevanjem pravil za atletska tekmovanja, veljavnih tehničnih predpisov in odločajo tudi o drugih zadevah, ki se pojavljajo na tekmovanjih. Za tekočo tekmovalno sezono jih imenuje SO ASS, potem ko izpolnijo pogoje, potrebne za pridobitev licence glavnega sodnika.

SO ASS določi za posamezno tekmovanje glavne sodnike za prijavnico, teke, skoke, mete, mnogoboje, štart ter teke in tekmovalno hojo, ki potekajo zunaj stadiona.

Za glavnega sodnika je lahko imenovan ATO, NTO, sodnik III. ali izjemoma sodnik II. ranga, za katerega SO ASS meni, da ima ustrezno strokovno znanje iz pravil za atletska tekmovanja, sodniške izkušnje in primerne osebne lastnosti. Vsako leto se mora udeležiti izobraževanja in izpopolnjevanja v organizaciji SO ASS (predavanja, delavnice, testi ...). Uspešno sodelovanje pri teh oblikah izobraževanja je pogoj za pridobitev licence glavnega sodnika za prihodnjo tekmovalno sezono.

Glavni sodnik mora na tekmovanju nositi sodniška oblačila, na levem rokavu pa moder trak z napisom »GLAVNI SODNIK«.

Naloge in pristojnosti glavnih sodnikov so podrobneje navedene v pravilih za atletska tekmovanja IAAF in vsakoletnih razpisih tekmovanj AZS.

Za pomembnejša tekmovanja (kot so državna prvenstva, finala APS in mednarodna tekmovanja) se glavne sodnike praviloma imenuje izmed aktivnih ATO in NTO.

13. Evidenca sodnikov ter opravljenih sojenj

17. člen

Zbori atletske sodnikov vodijo za vsakega sodnika evidenco opravljenih sojenj v posameznem koledarskem letu in skupnega števila sojenj od pridobitve sodniškega naziva. Iz evidence mora biti za vsakega sodnika razvidna vrsta tekmovanja, na katerem je sodil (mednarodno, državno, miting, šolsko) in funkcija, ki jo je opravljal na posameznem tekmovanju (npr. sodnik pri tekih, skokih, metih; vodja sodnikov discipline tekov, skokov, metov; vodja sodnikov tekmovanja; glavni sodnik za teke, skoke, mete; glavni sodnik v prijavnici; štarter; delegat AZS; direktor oziroma vodja tekmovanja; tehnični vodja tekmovanja; sodnik v prijavnici; vodja prijavnice; nadzornik terena; tajnik tekmovanja, vodja proglasitve, napovedovalec, idr.).

Obrazec za vodenje evidence sodnikov in evidence sojenj predpiše SO ASS.

Ob koncu koledarskega leta mora zbor atletskih sodnikov poslati SO ASS letno poročilo o skupnem številu sodnikov zbora in številu sodnikov po sodniških nazivih ter za vsakega sodnika posredovati podatke o številu opravljenih sojenj oziroma opravljanju drugih sodniških dolžnosti na tekmovanjih. V letnem poročilu zbor atletskih sodnikov posebej navede število štarterjev in sodnikov za tekmovalno hojo.

Obrazec letnega poročila zbora atletskih sodnikov in rok za izdelavo poročila določi SO ASS.

Zbor atletskih sodnikov predlaga SO ASS sodnike, ki izpolnjujejo pogoje za napredovanje v višji naziv, predlogom priloži dokaze o izpolnjevanju predpisanih pogojev za napredovanje in poda svoje mnenje o izpolnjevanju strokovnih pogojev kandidatov za predlagano napredovanje.

SO ASS vodi evidenco sodnikov po njihovih nazivih ter posebej evidenco štarterjev in sodnikov za tekmovalno hojo.

14. Pravice in dolžnosti sodnikov

18. člen

Sodniki morajo na tekmovanjih spoštovati Etični kodeks atletskih sodnikov Slovenije.

Sodniki morajo na tekmovanju nositi predpisano sodniško oblačilo, ki ga določi SO ASS ali izjemoma organizator tekmovanja, na levi strani prsi pa morajo nositi sodniški znak.

Marketinški znak sponzorja na sodniški obleki mora biti v skladu s pravili za atletska tekmovanja.

19. člen

Vsak sodnik mora v koledarskem letu obvezno opraviti določeno najmanjše število sojenj, ki ga za svoje sodnike določi zbor atletskih sodnikov. SO ASS priporoča najmanj tri sojenja letno.

20. člen

Sodniku se prizna kot eno sojenje vsako sojenje oziroma opravljanje druge sodniške funkcije na tekmovanju, če traja tekmovanje nepretrgoma do štiri ure. Če traja tekmovanje več kot štiri ure nepretrgoma ali z vmesno prekinitvijo, oziroma dopoldne in popoldne, se sodniku priznata dve sojenji (npr. celodnevno

dvoransko prvenstvo, celodnevno tekmovanje v mnogobojih, kvalifikacije dopoldne in popoldne glavno tekmovanje).

Sodniku se prizna kot eno sojenje udeležba na usposabljanju sodnikov, ki ga organizira zbor atletskih sodnikov, SO ASS ali AZS.

Sodniku se prizna kot eno sojenje predavanje (dopoldan oz. popoldan) na tečajih in seminarjih za izobraževanje oziroma usposabljanje sodnikov.

Sodniku se prizna kot eno sojenje sodelovanje v izpitni komisiji iz 15. člena tega pravilnika.

Sodniku se prizna kot eno sojenje opravljanje funkcije glavnega sodnika, delegata AZS oziroma tehničnega delegata EAA, če traja tekmovanje nepretrgoma do štiri ure, če pa traja tekmovanje več kot štiri ure nepretrgoma, se sodniku priznata dve sojenji.

Sodnik, ki ga je zbor atletskih sodnikov, SO ASS, AZS, EAA ali IAAF delegiral za sojenje oziroma opravljanje druge sodniške funkcije na tekmovanju izven kraja v katerem deluje zbor atletskih sodnikov, katerega član je, predloži zboru atletskih sodnikov pisno poročilo o sojenju oziroma opravljanju druge funkcije na tekmovanju zaradi evidence sojenj.

15. Priznanja sodnikom

21. člen

SO ASS podeljuje sodnikom za njihovo dolgoletno uspešno vodenje oziroma delovanje v zborih atletskih sodnikov oziroma v SO ASS, kot tudi za posebno uspešnost pri izobraževanju in usposabljanju sodnikov, štarterjev in sodnikov za tekmovalno hojo ter za prizadevanje pri organizaciji, vodenju in nadzorovanju atletskih tekmovanj plaketo »**Častni član atletskih sodnikov Slovenije**«.

SO ASS podeljuje sodnikom za opravljenih 150 sojenj **bronasti znak**, za opravljenih 300 sojenj **srebrni znak** in za opravljenih 500 sojenj **zlato znak**.

AZS podeljuje sodnikom za opravljenih 750 sojenj »**Srebrno plaketo AZS**« in za opravljenih 1000 sojenj »**Zlato plaketo AZS**«.

SO ASS predlaga sodnike za priznanja AZS.

Plaketa za častnega člana atletskih sodnikov Slovenije, zlata plaketa za opravljenih 1000 sojenj in srebrna plaketa za 750 sojenj se podeljujejo na zaključni prireditvi AZS ob razglasitvi najboljših atletov leta.

SO ASS v sodelovanju z AZS določi podobo znakov in plaket ter skrbi za svečano vzdušje ob podelitvi priznanj.

16. Prehodne in končne določbe

22. člen

Z dnem, ko začne veljati ta pravilnik, preneha veljati pravilnik o izobraževanju, napredovanju in evidenci atletskih sodnikov Slovenije, ki ga je sprejel SO ASS 27. 9. 2006 in potrdil Upravni odbor AZS.

23. člen

Ta pravilnik prične veljati z dnem, ko ga potrdi Upravni odbor AZS.

Predsednik SO ASS:
dr. Andrej Udovč

Ta pravilnik je potrdil Upravni odbor AZS na 42. seji dne 11.7.2012.

Številka: 318

Predsednik Upravnega odbora AZS:
dr. Peter Kukovica